

Proiect management Savonea (ICCJ): În spațiul public, eșecurile procurorilor pentru rechizitoriile slabe - imputate instanței

Judecatoarea Lia Savonea, care candideaza la funcția de președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție, susține ca, frecvent, în spațiul public, se constata ca eșecurile procurorilor pentru rechizitoriile slabe sunt imputate instanței de judecata, confuzia afectând 'grav' încrederea în actul de justiție.

De-a lungul timpului, Lia Savonea a luat mai multe decizii controversate, printre care și declararea ca neconform a rechizitoriului din dosarul 'Revoluției' în care este judecat Ion Iliescu și rejudecarea cazului în care Mario Iorgulescu avea o condamnare definitivă de 13 ani și 8 luni închisoare, după ce a condus beat și drogat la volan și a omorât un alt șofer.

Consiliul Superior al Magistraturii a publicat, marți, proiectul privind exercitarea atribuțiilor specifice funcției de conducere depus de judecatorul Lia Savonea, singurul candidat care s-a înscris în cursa pentru funcția de președinte al Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Judecatoarea de la Înalta Curte notează în proiect ca o parte a publicului 'nu are o înțelegere clară' a rolurilor și responsabilităților instituțiilor, astfel încât 'eșecurile' sunt atribuite instanței, nu de puține ori, 'fără temei'.

'Indiferent de obiectul unui dosar, cu o miza mai mare sau mai mică, și indiferent de materie, judecătorii nu decid în funcție de simpatii personale, ci aplică prevederile Codului civil, penal sau dispozițiile de Drept administrativ, ori din alta materie. Atunci când informațiile publice sunt incomplete sau, mai mult, când sunt prezentate trunchiat ori chiar tendențios, publicul tinde să judece cazurile emoțional', spune magistratul.

Ea adaugă că anularea unui act administrativ al unei autorități publice în instanțele de contencios este expresia faptului că 'legea este mai presus de orice autoritate', indiferent de nivelul acesteia, reprezintă sancționarea 'unui exces de putere, nu demers abuziv al justiției'.

Tot astfel, anularea unui contract, cauzele prin care se constată concurența neloială, o fraudă comercială, sustragerea de la plată a taxelor datorate, condamnarea pentru fapte de corupție sunt expresia restabilirii echilibrului juridic încălcat, fie că înfrunta un abuz de autoritate, o neînțelegere contractuală sau o fraudă, judecatorul acționează în virtutea legii pentru a repune în drept un echilibru pierdut, arată Lia Savonea.

'În materia penală, spre exemplu, constatăm că în mod frecvent, în spațiul public, eșecurile procurorilor pentru rechizitoriile slabe, probele insuficiente sau anchetele penale defectuoase sunt imputate instanței de judecata. Confuzia între rolul acuzatorului și cel al judecătorului afectează grav încrederea în actul de justiție. Judecătorul nu este un executant al rechizitoriului, ci un garant al legalității și un arbitru imparțial care decide exclusiv pe baza probelor administrate în mod legal. Este fundamental ca opinia publică să înțeleagă că achitarea unui inculpat nu înseamnă 'slăbiciunea' instanței, ci, dimpotrivă, reflectă aplicarea principiului prezumției de nevinovăție și a standardului de probă 'dincolo de orice îndoială rezonabilă'. Transferarea responsabilității eșecului acuzării asupra instanței este un procedeu periculos pentru că slăbește autoritatea judecătorului și descurajează independența', subliniază judecatoarea.

Potrivit acesteia, opinia publică este influențată înainte de verdict atunci când sunt furnizate declarații sau imagini care sugerează vinovăția.

'Se creează o presiune care generează un climat tensionat, iar prejudecățile create în spațiul public pot afecta inclusiv comportamentul participanților. Cum se ajunge într-un astfel de punct? Prin opțiunea organelor de

urmarire penala de mediatizare, excesiva uneori, din chiar debutul anchetei penale, mai cu seama în cauze în care exista o miza publica, corecta, indiscutabil, de combatere a comportamentelor ilicite. Atunci când finalizarea unui astfel de dosar se face într-un mod diferit fața de așteptările amplificate, peste limita dezbaterilor acceptate într-o societate democratica, este mai probabil ca publicul sa identifice o problema în zona instanței de judecata', mai noteaza judecatoarea în proiect.

Pe 19 mai, Consiliul Superior al Magistraturii a anunțat declanșarea procedurii privind numirea unui nou șef al ICCJ.

Potrivit anunțului publicat pe pagina de internet a instituției, termenul pentru depunerea candidaturilor pentru funcția de președinte al Instanței supreme la Secția pentru judecatori a Consiliului Superior al Magistraturii a fost până luni, iar, începând cu data de 23 iunie, Secția poate dispune analizarea candidaturilor și aprobarea susținerii interviului pentru candidații înscriși.

Mandatul actualului președinte al Instanței supreme, Corina Corbu, înceteaza la jumătatea lunii septembrie.

Lia Savonea a promovat în funcția de judecator la Instanța suprema - Secția Penală în primavara anului 2023, după ce, anterior, a ocupat funcția de președinte al Curții de Apel București.

Ea a fost membru al Consiliului Superior al Magistraturii în componența anterioara, deținând în anul 2019 și funcția de președinte al CSM.